

שילוב המשפחה

כבר בגיל צעיר בבית, מתחיל עיצוב הזהות של הילד לקראת היותו בוגר עובד. זהו תהליך של התבוננות ושל הפנמת התפקידים השונים של בני המשפחה, וכן של מילוי תפקידים ומטלות הנדרשים ממנו במסגרת החיים המשפחתיים.

כך למשל לומד הילד בביתו לערוך שולחן, להדיח כלים, לכבס, לנקות, לשטוף רצפות, להכין כריכים ועוד.

המשפחה גם מייצגת נורמות וערכים של עבודה ופרנסה שאותם מפנים המתבגר, לכן יש לה תפקיד חשוב בתהליך הכשרתו לחיי עבודה.

לכל משפחה מערכת עמדות, ערכים, ציפיות ודרכי התמודדות המשפיעים על המתבגר ועל תפיסת עולם העבודה שלו.

למשפחה חשיבות רבה בהצלחת החינוך לעבודה ובהשתלבות במקומות עבודה. כל מחקרי המעקב אחר בוגרים של החינוך המיוחד מראים כי המשפחה היא הגורם

החשוב והפעיל ביותר בהצלחה בעבודה ובהשמה של בוגרי החינוך המיוחד בעבודה (Hitchings, et.at., 1999). אמנם עם הגדלת מספר שנות הלימוד בארץ, בית הספר הוא גורם מרכזי בתחום זה, אך עם זאת, ברור כי צריך לעודד את המשפחה לשתף פעולה עם הצוות בתכנית המעבר של התלמיד. ראה: שיתוף המשפחה, כאן, עמ' 46.

